

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/17/009280

Documentnummer: Intern-191919/2

Datum: dinsdag 9 juni 2020

Onderwerp: Stand van zaken invoering Omgevingswet

Bijlage(n):

1. *Kamerbrief nieuwe invoeringsdatum Omgevingswet;*
2. *Programmaevaluatie invoering Omgevingswet 2019;*
3. *Aangepast spoorboekje invoering Omgevingswet.*

Geachte Raad,

In maart 2020 heeft u het Spoorboekje invoering Omgevingswet ontvangen met daarin de stappen die wij dit jaar samen met u gaan zetten. In navolging hiervan willen wij u van de meest recente ontwikkelingen op de hoogte stellen.

Als eerste halen we nog even het motto en de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet terug, zoals de Rijksoverheid dit heeft verwoord in de Omgevingswet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting. Het motto van de Omgevingswet is: 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'. Het motto is vertaald in de volgende twee maatschappelijke doelen (artikel 1.3 Omgevingswet):

- Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden.
- De fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

Nieuwe invoeringsdatum Omgevingswet

Zoals u weet is de invoering van de Omgevingswet uitgesteld. In de Kamerbrief van 1 april 2020 met het kenmerk 2020-0000174160 zijn de redenen voor dit uitstel opgenomen. Op hoofdlijnen gaat om het volgende: vertraging in de mondelinge behandeling door de Eerste Kamer van het Aanvullingsbesluit natuur en Aanvullingswet, vertraging in het beschikbaar komen van de standaard voor de publicatie van Omgevingswetdocumenten waardoor ook bij leveranciers van plansystemen vertraging ontstaat inclusief minder tijd om te oefenen met de functionaliteiten in de planketen en als laatste komt de verwerving en implementatie van lokale software door bevoegd gezagen niet voortvarend genoeg op gang.

De Tweede Kamer heeft van minister Ollongren op 20 mei 2020 een brief ontvangen met het voorstel om de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een jaar uit te stellen en op 1 januari 2022 plaats te laten vinden (zie bijlage 1). Na de zomer zal het debat over de nieuwe datum in de Kamer plaatsvinden.

Voor ons als gemeente betekent het verschuiven van de data echter niet dat we nu achterover kunnen leunen. Sterker nog door nu voortvarend verder te gaan, krijgen wij als gemeente meer tijd om vooruitlopend op de inwerkingtreding met de nieuwe instrumenten, het digitaal stelsel en de andere manier van werken te oefenen. Van deze tijd moeten we dan ook gebruik maken.

Programmaevaluatie invoering Omgevingswet 2019

We hebben in 2019 mooie resultaten bereikt. Zo is er regionaal door Hart van Holland en Holland Rijnland met medewerking van het Ministerie van Binnenlandse Zaken op 10 juli 2019 een bijeenkomst voor raadsleden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst is gesproken over het combineren van opgaven en hoe je dit regionaal effectief kan organiseren. Daarnaast is de ontwikkelopgave voor het digitaal stelsel en de "wat-vraag" voor het werkproces omgevingsvergunning uitgewerkt. Voor verdere resultaten en de effecten die in 2019 zijn bereikt verwijzen we naar bijlage 2.

Voortgang programma Omgevingswet 2020

Voor de implementatie van de Omgevingswet hanteren wij de door u op 15 november 2018 vastgestelde programmavisie invoering Omgevingswet en de door de VNG opgestelde minimale actielijst (versie 3.0 van 20 februari 2020). Ook dit jaar hebben we ondanks de coronamaatregelen al resultaten behaald en zijn we gestart met een aantal trajecten. We geven hier per thema een beknopte toelichting op hoofdlijnen:

Thema Regionale Samenwerking:

- Regio Haaglanden: samen met onze (keten)partners, zoals de omgevingsdienst Haaglanden en GGD Haaglanden, werken we samen om te komen tot afspraken onder de Omgevingswet. Denk daarbij aan afspraken over het uitwisselen van gegevens, werkprocessen, grensoverschrijdende thema's, rollen en verantwoordelijkheden. Hiervoor zijn inmiddels een aantal werkgroepen gestart zoals de werkgroepen processen en informatievoorziening.
- De OmgevingsAcademie West-Holland (een initiatief van de Omgevingsdienst West-Holland en Werkorganisatie Duivenvoorde) is een groot succes. Zelfs met de coronamaatregelen worden themabijeenkomsten gehouden met als doel de kennis van medewerkers en het netwerk te vergroten. Doordat dit nu digitaal gebeurt zien we dat het bereik groter wordt en daarmee ook ons netwerk. Zo zijn er voor komende bijeenkomst ook aanmeldingen uit gemeenten buiten onze regio.
- Hart van Holland: de inhoudelijke agenda en de werkwijze worden dit jaar geborgd in Holland Rijnland. Tevens is bij de borging aandacht voor het opgavegericht werken los van (regionale) grenzen. De opgave bepaalt de partners.

Thema Digitaal Stelsel Omgevingswet:

- Ter voorbereiding op het aansluiten op het landelijk deel van het digitaal stelsel zijn we gestart met de inrichting van het Vergunningverlening-, Toezicht- en Handhavingssysteem (VTH).
- Voor het plansoftware deel zitten we in de oriënterende fase. Het gaat daarbij om de vragen: hoe willen we het gaan inrichten en met wie gaan we het inrichten. Onder de plansoftware verstaan we drie dingen: software voor de toepasbare regels, het geschikt maken van de software voor publicatie van plannen (denk aan het omgevingsplan) en software dat geschikt is om de plannen te kunnen bewerken.

Thema Kerninstrumenten:

- Omgevingsvergunning: op basis van het resultaat 2019 wordt op dit moment het proces verder ingericht (de hoe en wie vraag) met aandacht voor de nieuwe digitale standaarden, inhoudseisen en terminologie. Daarnaast vormt dit proces ook input voor de afspraken met de ketenpartners (zie bij regionale samenwerking).
- Omgevingsplan: er is een impactanalyse uitgevoerd en een roadmap opgesteld met stappen die we moeten zetten voordat de wet inwerking treedt. Dit vormt de basis om te komen tot een plan van aanpak omgevingsplan, welke aan u zal worden voorgelegd. Dit onderzoek vormt ook de basis voor de in het spoorboekje genoemde dialoog over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van raad en college.
- Omgevingsvisie: er is gestart met een impactanalyse ter voorbereiding op het opstellen van een plan van aanpak en de dialoog met u over de keuzes voor opbouw en insteek omgevingsplan ter voorbereiding op het plan van aanpak omgevingsplan

Thema Organisatie

- Het simulatiespel om te ervaren wat de Omgevingswet van ons allen vraagt is i.v.m. de Corona regels verplaatst naar oktober 2020.
- Er is gestart met het voorbereiden van plannen voor de opleiding en ontwikkeling van medewerkers in het kader van de Omgevingswet.

Thema Communicatie en participatie

- Het traject om te komen tot procedureafspraken bij initiatieven onder de Omgevingswet is gestart met ondersteuning van SIR Communicatie & Management. U zal hier als raad ook bij betrokken worden. U wordt hier apart over geïnformeerd.
- Voor de publiekscampagne volgen wij de landelijke ontwikkelingen, met name omdat er landelijk een toolkit wordt voorbereid. Wel hebben wij op onze website een pagina over de Omgevingswet met algemene informatie.

Verder is een start gemaakt met het plan van aanpak invoering Omgevingswet voor de periode 2021 tot en met 2023. In dit plan komen de resultaten te staan, die we moeten behalen gedurende deze periode. Inclusief een raming van de te verwachten kosten voor de verdere invoering van de Omgevingswet. Dit plan wordt in het eerste kwartaal 2021 aan u voorgelegd.

Daarnaast heeft de accountant in tegenstelling tot voorgaand boekjaar aangegeven, dat voor de invoeringskosten van de Omgevingswet geen voorziening mag worden gevormd. Er moet een bestemmingsreserve worden ingesteld ter hoogte van het hetzelfde bedrag dat in de voorziening Omgevingswet is opgenomen. Met het instellen van de bestemmingsreserve invoering Omgevingswet heeft het college nog geen bevoegdheid om over de middelen te beschikken waardoor voor de uitgaven die in 2020 zijn en worden gedaan nog geen dekking aanwezig is. In de voorjaarsnota 2020 zal dan ook aan u gevraagd worden om middelen aan de bestemmingsreserve te onttrekken voor te ondernemen acties en de daarmee samenhangende uitgaven voor het jaar 2020.

Tot slot hebben we het spoorboekje dat u in maart 2020 heeft ontvangen aangepast aan de laatste ontwikkelingen. Inmiddels zijn alle onderdelen waar u een besluit op moet nemen in de lange termijnagenda verwerkt. U kunt het aangepaste spoorboekje in de bijlage teruglezen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.